

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI **BARTOLOMEJ**

ROČNÍK XXI.

ČÍSLO 12

DECEMBER 2013

**Desiate výročie posviacky - Naozaj ju vidíme? - Mladí mladým
Decembrové pozvánky - Oznamy z charity - Betlehenské svetlo
Novoročné novoty - Kristovci - Sv. Marguerite Bourgeoys**

Desiate výročie posviacky Kostola sv. Terézie z Lisieux Prievidza - Zapotôčky, 15. november 2013

12/13

Obrazom

„Čím viac svetla máme, tým menej vidíme“ - povedal prednedávnom jeden astronóm. „Svetelný smog“ nám nielen v samotných mestách, ale aj v ich okolí bráni vidieť plnosť hviezdnej oblohy. Jej krása je totiž jemná a citlivá, podobne ako krása ducha...

Nie som hvezdár, ale ako väčšina ľudí, i ja sa rád pozriem na nočnú oblohu. Najkrajšia je v úplnej tme hôr. Pričom iná je obloha po zotmení, iná uprostred noci a iná počas úsvitu. Dodnes si pamätám, ako som pred 15 rokmi cestoval autom na prelome noci a dňa na východ Slovenska.

Brieždenie som si uvedomil až kdesi za Ružomberkom. Hviezdy, ktorých bola plná obloha, pomaly začali blednúť a miznúť. Avšak jedna, priamo na východe, tesne nad obzorom, sťaby pridala na svetle. Zornica, ranná hviezda - uvedomil som si.

Postupne akoby ostala na oblohe sama. Bolo to úžasné divadlo. Nezaobudnuteľné, aj keď trvalo len niekoľko minút. Pribúdalo svetla, ktoré prichádzalo z tej istej strany. Až vykuklo slnko, ktoré akoby ona vytiahla na oblohu. Jeho svetlo však bolo neporovnateľne silnejšie a zornička sa v ňom stratila.

Hviezda ranná a Svetlo sveta. Mária a Kristus. V tej chvíli mi toto pripodobnenie znelo úplne inak. Lebo som to videl....

Kolkí však mali šťastie takto to vidieť? Nie je to totiž otázka každého rána. Je to niečo výnimočné, akoby len pre „fajnšmekrov“. Ako jemný buket, vôňa vína, ktorú tiež nie každý a vždy postrehne. Väčšina ho vôbec nemusí vedieť vychutnať. Len pijú.

Podobne vnímam Pannu Máriu, Božiu Matku. Zažiarila len na krátky čas, aby priniesla oveľa silnejšie svetlo. Bola to úžasná krása, ktorú

však spozorovali len niektorí. Možno iní by ju ani nevedeli oceniť. Ako ani dodnes nevedia. Zdá sa, že jej spiritualita je podobne určená pre „fajnšmekrov“, ľudí, ktorí vedia vychutnať krásu ducha. Je to krása jemná, citlivá, ktorú často nepostrehneme.

Áno, hovorím aj o sebe, a o nás, kresťanoch, katolíkoch. O majiteľoch obrovského množstva obrázkov či sošiek, na ktorých figuruje nebeská Matka v rôznych podobách a kostýmoch. Je ich ako hviezd na oblohe. Ale asi ani jeden nevystihuje skutočnú krásu Hviezdy rannej.

Hovorím aj o ľuďoch modlitby, ktorí Máriu vnímame ako „Pannu mocnú“, ako tú, ktorá má neodolateľný vplyv na Všemohúceho. Odriekame Zdravasy, aby sme si zaistili jej priazeň, aby sme cez ňu dosiahli od Boha to, po čom túžime. Naše pobožnosti „svietia“ doma i v chráme. A popri tom svetle neraz prestávame vnímať ju samu, svetlo Zornice. Jej krásu. Nevychutnávame si ju, lebo sme zahľadení do svojich bolestí a

potrieb, do riešení, ktoré očakávame. Sme plní „modlitbového smogu“, ktorý nám bráni skutočne sa modliť v zmysle nazerania, kontemplácie Máriinej krásy. Kvôli umelému osvetleniu nevidíme svetlo Hviezdy.

Čo s tým? Prestaneme sa modliť ruženec a zahodíme do koša všetky jej vyobrazenia? Nie! To by nebolo ono. Aj to patrí k životu. Ale ak si chce-

me Máriinu krásu skutočne vychutnať, treba niekedy zmĺknúť a zapozerať sa iba duchovným zrakom. Možno na rorátoch, možno v tichu adventného kostola, možno doma, ba možno i na cestách. Nevieť presný návod, ale myslím, že teraz, v advente je na to prihodný čas.

Vladimír Slovák, farár

Foto: M. Melicherčíková

Mladí mladým potvrdilo Ježišove slová

Hudobná skupina Spray a farnosť Krista Kráľa vo Veľkej Lehôtky pripravili aj tento rok festival Mladí mladým. Na jeho 19. ročníku v sobotu 23. novembra 2013 vystúpilo spolu päť spevokolov a jedna hudobná skupina.

Svätú omšu spevom oživilo deti a mladí z Veľkej Lehôtky. Slávnostný kazateľ Matej Trizuliak, saletín pôsobiaci v Chrenovci, povzbudzoval mládež k tomu, aby si budovala úprimný vzťah s Ježišom. „Ak budeš mať s Bohom vzťah, ktorý ho oslávi, tvoj život bude krásnou piesňou pre Boha. Niekedy je kontrast a nesúlad medzi tým, čo spievame Bohu a čo žijeme. Hovorím to najskôr sebe a potom vám. Je ľahké niekedy hovoriť a spoločne spievať Bohu krásne slová, ale keď sa vraciam do konkrétnych situácií môjho života, už nie vždy je môj život takou piesňou, ktorá sa Bohu môže páčiť. Niekedy náš život môže znieť až príliš falošne a sme rozdelení. Preto si vzťah s Ježišom vyžaduje maximálnu úprimnosť,“ povedal.

Aj ďalší program festivalu sa pre rekonštrukciu kultúrneho domu po rokoch odohrával vo farskom Kostole Krista Kráľa. V príjemnej rodinnej atmosfére ako prvé zaspievali deti z Rosničky - detského spevokolu Piaristickej spojenej školy F. Hanáka Prievidza. Vystúpenie si po roku zopakovali aj mladí z Cigľa v spevokole Liberidei. Prievidzské Bartolomejčatá zasa prijali pozvanie po niekoľkých rokoch, no i napriek tomu bez váhania celý kostol rozveselili známymi piesňami. Tradičným účastníkom festivalu boli Šumienky z Diviakov nad Nitricou. Organizátori zo skupiny Spray im pripravili prekvapenie vo forme špeciálnej piesne k ich 20. výročiu. Program po živom

vystúpení Šumienok uzavrela skupina Spray, ktorá na záver pozvala všetkých prítomných na budúci okružlý dvadsiaty ročník festivalu.

Kto prišiel, nelutoval. Nechýbali milé stretnutia po rokoch, nové i tradičné piesne na oslavu Boha,

ani dobroty na občerstvenie od farníkov. Mladí mladým aj po devätnásťkrát potvrdilo Ježišove slová, že kde sú zhromaždení dvaja alebo traja v jeho mene, tam je i on medzi nimi.

Text: Alojz Vlčko

Foto: Jozef Bullo st.

Oslávili desiate výročie posviacky kostola

Vo farnosti Prievidza - Zapotôčky sa v piatok 15. novembra 2013 konala slávnosť pri príležitosti desiateho výročia posviacky kostola zasväteného svätej Terézii z Lisieux, učiteľke Cirkvi.

Hlavným celebrantom a slávnostným kazateľom na slávnostnej svätej omši bol Mons. Branislav Koppal, generálny vikár Banskobystrickej diecézy. Vo svojom príhovore pozval veriacich uvažovať o tom, ako sú v katolíckych chrámoch najväčšie tajomstvá Božej svätosti a jeho svätej prítomnosti dostupné každému. „Škandalózna blízkosť Boha je charakteristická pre chrám,“ zdôraznil. Svätej omše sa zúčastnili viacerí kňazi z Prievidze a okolia, ale aj tí, ktorí vo farnosti kedysi pôsobili. Pozvanie prijali i predstavitelia mesta - primátorka Prievidze Katarína Macháčková a zástupca primátorky Ľuboš Maxina.

Po slávnostnej svätej omši ožilo aj pastoračné centrum. Veriaci v ňom na agapé zdieľali radosť z okrúhleho výročia posviacky chrámu. Spoločenstvo pri neformálnych stretnutiach d'akovalo Bohu za všetko dobré, čo chrám a pastoračné centrum priniesli sídlisku Zapotôčky i celej Prievidzi.

Text a foto: Alojz Vlčko

Kalendár k výročiu posvätenia chrámu

Farnosť svätej Terézie z Lisieux Prievidza - Zapotôčky vydala pri príležitosti desiateho výročia posvätenia chrámu kalendár na rok 2014. Zdobia ho fotografie Farského kostola sv. Terézie z Lisieux, učiteľky cirkvi, zo všetkých ročných období. Nechýbajú ani krátke texty o patrónke a histórii farnosti či zvýraznenie dôležitých dátumov. Kalendár si môžete kúpiť za 2,50 € v prievidzských kostoloch až do vypredania zásob.

Program Godzone tour videlo viac ako 13 000 ľudí

V rámci Týždňa Cirkvi pre mládež sa od 11. do 16. novembra 2013 konalo evanjelizačné Godzone tour. Tím mladých ľudí, ktorý tvorilo približne 120 dobrovoľníkov, ponúkol viac ako dva a pol hodinový program v Poprade, Košiciach, Považskej Bystrici, Partizánskom, Trnave a v Banskej Bystrici.

Pripravený bol modlitbový, hudobný, tanečný a evanjelizačný program zadarmo prístupný ľuďom všetkých vekových kategórií. Návštevníci si počas neho mohli vypočuť osobné svedectvá o živote s Bohom a krátke slovo na tému Armáda Kráľa.

Večernému programu predchádzalo doobedňajšie pozývanie mladých na stredných školách a evanjelizácie v uliciach jednotlivých miest.

Do tvorby programu Godzone tour sa zapojilo aj niekoľko mladých z našej farnosti. V dobrovoľníckom tíme nechýbal páter Juraj Ďurnek, SchP ako prednášajúci a sestra Timotea Šebeňová, FDC ako členka modlitbovej skupiny.

Tohtoročnú Godzone tour navštívilo viac ako 13 tisíc ľudí z celého Slovenska. Boli pozvaní k tomu, aby spoločne vytvorili skutočnú Armádu Kráľa, ktorej zbraňami budú LÁSKA, RADOSŤ a POKOJ.

Betka Gúčiková

Decembrové pozvánky

Advent a Vianoce v Prievidzi budú bohaté na kultúrny i duchovný program. Keďže pozvánok máme viac ako zvyčajne, pripravili sme stručný prehľad. Vďaka nemu nepremeškáte hodnotné podujatia.

7.12. - Prežívanie adventu v rodine

Piaristická spojená škola F. Hanáka srdečne pozýva rodičov na adventnú duchovnú obnovu s témou Prežívanie adventu v rodine. Duchovná obnova s pátrom Marekom Kotrasom a pánom kaplánom Dušanom Rončákom sa koná v piaristickej škole 7. decembra 2013 od 15:30 hod.. Po prednáške bude možnosť presunúť sa do priestorov Farského kostola sv. Bartolomeja na sv. omšu o 17:00 hod., po ktorej bude nasledovať adorácia za rodiny moderovaná rodinou bývalej študentky piaristickej školy.

14.12. - Koncert zboru zo Šumperka

Ak máte radi klasickú hudbu, určite si nenechajte ujsť Klasický koncert speváckeho zboru z partnerského mesta Šumperk s orchestrom. Bude sa konať v sobotu 14. decembra 2013 o 16:30 hod. v Kostole Najsvätejšej Trojice v Prievidzi (piaristi). Vstup je voľný.

15.12. - Adventná svätá omša

Spevácky zbor zo partnerského mesta Šumperk a spevácky zbor Artanno

z Handlovej oživia liturgiu na nedeľnej svätej omši 15. decembra 2013 o 9:00 hod. vo farskom Kostole sv. Bartolomeja v Prievidzi.

12/13

16.12. - Vystúpenie žiakov piaristickej školy

Žiaci Piaristickej sporej školy F. Hanáka v Prievidzi pozývajú všetkých ľudí dobrej vôle v pondelok 16. decembra o 17:00 hod. na svoje krátke adventné vystúpenie na Predvianočných trhoch na Námestí slobody.

18.12. - Dobrodružstvo s Bohom v Afrike

Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi srdečne pozýva v stredu 18. decembra 2013 o 16:00 hod. na derniéru výstavy fotografií misie Shelui „Dobrodružstvo s Bohom v Afrike“, ktorá bude spojená so sprievodným slovom autorky fotografií Emílie Bihariovej - misijnej dobrovoľníčky v Tanzánii a Blanky Cvengrošovej. Podujatie sa koná v Sále RKC v Prievidzi na Záhradníckej ul. 19. Vstupné je 1 €.

19.12. - Benefičný koncert

Spoločenstvo Piar a Piaristická spojená škola vás pozývajú na Vianočný benefičný koncert pod záštitou primátorky mesta Prievidza Kataríny Macháčkovej. Koncert sa koná v Kostole Najsvätejšej Trojice v Prievidzi (piaristi) 19. decembra 2013 o 16:30 hod.. Výťažok z dobrovoľného vstupného bude venovaný na podporu Charity - domu sv. Vincenta v Prievidzi.

23.12. - Skauti na Námestí slobody

Prievidzskí skauti pozývajú v pondelok 23. decembra o 16:00 hod. na Predvianočné trhy na Námestí slobody v Prievidzi, kde vystúpia so svojim adventno-vianočným programom pri príležitosti privezenia Betlehemského svetla do Prievidze.

25.12. - Slávnostná svätá omša s orchestrom

V Kostole Najsvätejšej Trojice v Prievidzi (piaristi) sa na Prvý sviatok vianočný, 25. decembra, koná tradičná slávnostná svätá omša o 9:30 hod., na ktorej bude účinkovať Školský orchester pri ZUŠ L. Stančeka pod taktovkou Ing. Jána Glosa.

Pripravil Alojz Vlčko

Prijmite koledníkov Dobrej noviny

Aj tento rok môžete počas vianočných sviatkov vo svojich domácnostiach prijať koledníkov Dobrej noviny. Kto tak chce urobiť, nech sa prihlási v sakristii Farského kostola sv. Bartolomeja. Koledovanie bude tradične spojené s obradom požehnania domu (bytu). Dobrá novina je celoslovenská kolednícka akcia spojená s verejnou zbierkou pre projekty rozvojovej spolupráce v afrických krajinách a zároveň programom rozvojového vzdelávania počas celého roka.

-av-

Spovedanie k Vianociam 2013

Spoločná svätá spoveď

Dátum	Miesto	Kňazi
3. adventná nedeľa 15. december 2013 15.00 - 17.00	Farský kostol sv. Bartolomeja	Slovák, Rončák, Lajcha, Holbík, Kraus
	Kostol Najsvätejšej Trojice (piaristický)	Ďurnek, Hríb, Kotras, Iskra, Caban, Sabol
	Farský kostol Sv. Terézie z Lisieux (Zapotôčky)	Skurčák, Jáger, Tomaka, Gierlak, Trizuliak
4. adventná nedeľa 22. december 2013 14.30 - 17.00	Farský kostol sv. Bartolomeja	Slovák, Rončák, Lajcha, Holbík, Sabol, Trizuliak
	Kostol Najsvätejšej Trojice (piaristický)	Ďurnek, Hríb, Kotras, Tomaka, Oko,
	Farský kostol Sv. Terézie z Lisieux (Zapotôčky)	Skurčák, Jáger, Iskra, Caban, Kraus

Spovedná služba vo Farskom kostole sv. Bartolomeja

Dátum	9.00 - 12.00	13.00 - 15.00	15.00 - 17.00
Štvrtok 19. december 2013	Skurčák, Holbík, Kraus	Kraus, Holbík, Glazer-Opitz	Kňazi PD-mesto
Piatok 20. december 2013	Sabol, Jager	Iskra, Černák, Kollár	Kňazi PD-mesto
Pondelok 23. december 2013	Oko, Tomaka, Trizuliak,	Ďurnek, Hríb, Kotras	Kňazi PD-mesto

Oznamy z Charity - domu sv. Vincenta

Od pondelka 16. decembra do piatku 20. decembra 2013 v čase od 8:00 hod. do 13:00 hod. bude Charita - dom sv. Vincenta zbierať **ovoce a trvanlivé potraviny pre núdznych**. Vaše dary budeme prijímať v novej budove charity - na Košovskej ceste 19 (oproti firme Skanska - bývalým Banským stavbám).

Núdznych, o ktorých sa staráme, môžete podporiť aj **darovaním obnoseného šatstva**. V chladných dňoch sú potrebné najmä pánske odevy - nohavice, bundy, svetle, ponožky a spodné prádlo. Veľmi vítané sú aj hygienické potreby, zachovalá obuv, príbor, uteráky a posteľná bielizeň. Materiálne dary môžete priniesť v pracovných dňoch v čase od 8:00 hod. do 13:00 hod. do novej budovy charity na Košovskej ceste 19.

Ak by ste núdzným chceli pomôcť **formou dobrovoľníctva**, kontaktujte riaditeľa Charity - dom sv. Vincenta, n. o. pána Milana Petráša na tel. č. 0905 951 854 alebo e-mailom na charitapd@gmail.com.

Betlehemské svetlo

Malý plamienok, zapálený v Bazilike Narodenia Pána, sa odovzdáva odpálením plamienka zo sviečky na sviečku, z ruky do ruky. Každé odpálenie svetla odkazuje ďalej tiché pranie, aby sa pokoj a porozumenie šírili v ľudských srdciach presne tak, ako sa od človeka k človeku šíri plameň Betlehemskeho svetla.

Na Štedrý deň rozdáme Betlehemské svetlo medzi 13:00 a 14:00 na týchto miestach v Prievidzi a Bojniciach:

- Dlhá ulica (pri potravinách)
- Námestie slobody (Trojičný stĺp)
- Žabník (potraviny na Ulici Stavbárov)
- Necpaly (pri potravinách „Pyramídy“)
- Sever (pri potravinách Jednota na Novackého ulici)
- Staré sídlisko (pri hoteli Magura)
- Zapotôčky (pri potravinách Jednota na Ulici Ľ. Ondrejova)
- Bojnice (pri lekární Notre Dame)
- Bojnice (pred Kostolom sv. Martina)
- Bojnice (Dubnica)

Okrem toho si Betlehemské svetlo môžete odpáliť na Štedrý deň aj po skončení vigílnych svätých omší, približne medzi 17:00 a 17:30, pred týmito kostolmi:

- Farský kostol sv. Bartolomeja
- Piaristický kostol
- Farský kostol sv. Terézie z Lisieux (Zapotôčky)
- Kostol sv. Martina (Bojnice)

Na bezpečný transport Betlehemskeho svetla si nezabudnite priniest sviečku chránenú pred vetrom alebo petrolejovú lampu.

Naším cieľom je odovzdať plamienok z Betlehe- ma čo najväčšiemu počtu ľudí, aby tento symbol ľudskej lásky, pokoja, jednoty a porozume- nia zavítal počas týchto Vianoc aj k tým, ku ktorým sa doteraz nedostal. Tak, ako tento pla- mienok spája ľudí, chceme spojiť aj Prievidzu a celú hornú Nitru s ostatnými mestami na Slo- vensku a vytvoriť symbolickú reťaz Svetla.

**Nech prežiarajú vianočné sviatky!
To vám prajú skauti, skautky.**

Novoročné novoty

Od nového roku vstúpia vo farskom kostole do platnosti viaceré zmeny, ktoré sa budú týkať najmä zapisovania svätých omší. Porozprávali sme sa o nich s pánom farárom, dekanom Vladimírom Slovákcom.

Pre ľudí je veľmi dôležité poznať spôsob, akým si môžu dať zapísať úmysel sv. omše. V jednotlivých farnostiach sa tento postup zvykne líšiť. Plánujete pokračovať v už zabehnutom systéme po svojich predchodcoch, alebo nastanú zmeny i u nás?

Doteraz som viedol tri farnosti a jednu duchovnú správu (Katedrálny kostol v Banskej Bystrici). Všade to bolo trochu iné. Systém závisí od zvyklostí, mentality, okolností i času, v ktorom bol uvedený do praxe a tiež od kňaza, ktorý ho zaviedol, respektíve podľa neho funguje.

Na to, ako to beží tu, som sa pýtal svojho predchodcu, pána dekana Martina Dada. Samozrejme som to aj chcel skúsiť, a preto sme v auguste urobili všetko „po starom“ a zapísali sme úmysly sv. omší na posledné štyri mesiace tohto roku. Presnejšie povedané, prijali sme objednávky a zálohové platby. Lebo okrem asi štyroch prípadov dodnes neviem, komu omšu slúžim. Cítim sa spolu so svojimi bratmi kaplánmi (s ktorými sme o tomto viedli nejednu diskusiu) veľmi anonymne, neosobne, nezainteresovane.

Ak ľudia dajú odslúžiť sv. omšu na nejaký úmysel, mali by sa jej teda aj zúčastniť?

Ak si ju objednávajú vo svojej farnosti, respektíve vo „svojom kostole“, tak určite áno. Keď to je možné. Predpokladám, že to aj robia. Len my, kňazi, o nich nevieme. A ani väčšina prítomných.

Je to spôsobené i tým, že v rámci nedelňých oznamov úmysly nečítame tak, ako sa to robí v menších

farnostiach, a to kvôli množstvu sv. omší (23 za týždeň) i množstvu iných vecí, ktoré treba do oznamov zaradiť.

Druhým dôvodom je akási neviditeľnosť, anonymita týchto ľudí pri samotnej bohoslužbe. A práve toto by sme chceli od nového roku zmeniť. Nadvižeme pritom na zaužívanú prax, že úmysel sa číta v rámci spoločných modlitieb veriacich ako posledná prosba. „Objednávatelia“ dostanú možnosť sami čítať prosby, vrátane tej svojej. Akceptujeme pritom, že nie v každej rodine sa nájde človek ochotný a schopný takto sa prezentovať. Preto hovorím o možnosti.

Po prosbách nasleduje v liturgii úkon, ktorý sa nazýva Príprava obetných darov. V smerniciach Rímskeho misála (omšovej knihy) sa píše: *„Je chváľitebné, keď veriaci sami prinášajú chlieb a víno.“* Myslí si, že najvhodnejší pre tento úkon sú tí, na ktorých úmysel sa svätá omša slúži.

Preto od Nového roku budú dary pripravené na stolíku pri Lurdskej jaskyni a zadávatelia úmyslu sv. omše ich sami prinesú kňazovi pred oltár. Stačia na to dvaja, jeden nesie v obetnej miske nekvasený chlieb (hostie) a druhý v ampulkách víno a vodu.

Pri tomto kroku už nehovorím o dobrovoľnosti, ale skôr o záväznosti. Predpokladám totiž, že z rodiny, ktorá si úmysel objednáva, nepríde do kostola len jeden člen. Samotné nesenie obetných darov sa pritom môže stať i motívom účasti, najmä pre strednú a mladšiu generáciu,

ktorej členovia predsa nenechajú babku samu (a ešte s palicou) kráčať hore kostolom s darmi.

Pri sv. omši obetovanej za farnosť (nedeľa a sviatky o 7:30 hod.) by obetné dary mohli niešť tí, ktorí pre farnosť v uplynulom týždni niečo nezištné, bez nároku na odmenu, urobili. Brigádnici, upratovačky, kvetinárky, členovia Farskej rady, Ružencového bratstva a podobne.

Pri pohľade zvonku sa môže zdať, že veriaci si omše „kupujú“. Ľudia znalejší Písma možno občas vytiahnu i výrok „*Zadarmo ste dostali, zadarmo dávajte!*“ (Mt 10,8), ktorým sa snažia odsúdiť poplatky prijímané kňazmi za odslúženie sv. omše. Prečo sa za slúženie sv. omše platí?

Takmer nepoznám zo strany veriacich horšiu otázku, ako keď sa pri objednávaní úmyslu sv. omše opýtajú: „Koľko platím?“ Veľmi vtedy trpím. Za sv. omšu sa totiž neplatí! Ona sa nedá kúpiť. Veď je sprítomnením Kristovej obety kríža. On už

zaplatil, svojou krvou!

Myslím, že trochu nešťastne sa pred niekoľkými stáročiami začalo kňazom prispievať na živobytie práve z príležitosti, keď niekto chcel, aby popri všeobecných a trvale platných prosbách (úmysloch), za ktoré je Eucharistia slúžená, ten jeho mal špeciálne miesto. Bolo to v čase, keď väčšina kňazov nedostávala žiadny plat. Zaviedla sa prax, že „objednávateľ“ podporil kňaza naturáliami alebo finančne vo výške dennej mzdy. Veď za deň kňaz prevažne slúži len jednu sv. omšu a táto je jeho najviditeľnejšou činnosťou. Za iné činnosti väčšinou príjem nemá.

Intencie (latinské slovo znamenajúce úmysel a v prenesenom slova zmysle i poplatok zaň) sa postupne stali najjednoduchším a v istej miere i najprehľadnejším spôsobom podpory duchovných. V krajinách, kde kňazi nemajú plat, tomu tak je doteraz. A keďže financovanie duchovných je po svete veľmi rôzne, jednotlivé provincie (ich biskupi) majú dekrétom určiť „*aký milodar sa má venovať na slávenie a obetovanie omše*“ (CIC, kán. 952). U nás, v Západnej rímskokatolíckej slovenskej provincii, to je v súčasnosti 5 €. Táto suma, prirodzene, nezodpovedá pôvodnému úmyslu dennej mzdy, ale reflektuje situáciu, keď kňazi dostávajú od štátu prostredníctvom biskupského úradu mesačnú mzdu.

Milodar „za omšu“ je teda v našich podmienkach „na prilepšenie“, v hrubom porovnaní ako „sprepitné“ u čašníka - teda príjem, s ktorým zamestnávateľ počíta a podľa toho stanovuje aj mzdu. Túto myšlienku akceptuje i cirkevný zákonník, ktorý určuje, že kňazovi „je dovolené prijať spontánne venovaný vyšší,

ale aj nižší milodar, než je určený za obetovanie omše“ (CIC, Kán 952). Tejto tematike sa Kódex kánonického práva venuje v 13 kánonoch, z ktorých 946. určuje základnú myšlienku: „Veriaci, ktorí obetujú milodar, aby sa na ich úmysel slúžila omša, prispievajú k dobru Cirkvi a jeho venovaním majú účasť na jej starostlivosti o podporu služobníkov a diel.“

Kedže sa teda nejedná o zaplatenie za omšu, ale o milodar, ktorý nemusí presne zodpovedať predpísanej sume, chcem v našom kostole zmeniť i formu odovzdávania tejto „pozornosti pre kňaza“. Počnúc 1. januárom 2014 ju veriaci prinesú v obálke v rámci sprievodu s obetnými darmi. Môže tak urobiť jeden z tých, ktorí nesú chlieb a víno, alebo tretí účastník sprievodu. Myslím, že táto forma bude lepšie vystihovať, o čo tu ide.

S finančnou stránkou Cirkvi súvisí i vyberanie peňazí „do zvončeka“ či „na oferu“. Na čo sa takýmto spôsobom vyzbierané peniaze využívajú?

V Rímskom misáli v časti o príprave obetných darov čítame: „Možno prijať aj peniaze, alebo iné dary pre chudobných, alebo na kostol, ktoré veriaci prinášajú, alebo sa vyberajú v kostole.“

Túto možnosť majú na prvom mieste objednávateľia úmyslu sv. omše. Mnohí totiž pri výročiach alebo iných dôležitých udalostiach okrem toho, že „dajú na omšu“, chcú dať i milodar „na kostol“.

Takáto obeta však nie je len ich doménou. Každý na bohoslužbu môže priniesť niečo, čím chce podporiť život spoločenstva. Je to starodávny zvyk pochádzajúci z apoštolských čias. Doteraz sme tomu hovorili „zvonček“. Názov vychádza z ná-

stroja na vyberanie darov. V minulosti sa tieto dobrovoľné príspevky na chod farnosti vyberali do vreciek, na ktorých bol prišitý malý zvonček. Tieto v ostatných 4 desaťročiach v našej diecéze nahradili pokladničky pri vchode do kostola. Je to síce diskretniejšie, ale nevystihuje to obetu, ktorú chceme priniesť. Náš dar totiž prinášame pred oltár, aby ho Kristus „premenil“ na inú hodnotu, aby presiahol rámec časnosti.

Ideálne by preto bolo, aby sa zbierka pre potreby farnosti konala počas bohoslužby a naše dary sa priniesli pred oltár v obetnom sprievode spolu s chlebom a vínom. Je to však dosť radikálna zmena a nechcem ju zavádzať skôr, ako zvolíme novú Farskú pastoračnú radu. V tomto smere budem čakať na názory volených zástupcov farnosti.

Princíp určenia peňazí je však ten istý. Pravidelne sa počas bohoslužieb (najmä nedelných) prispieva na chod farnosti. Malo by to byť tak, že tieto peniaze pokryjú bežné výdaje. Teda bežné príjmy = bežné výdaje. Tieto tvoria položky ako elektrina, mzdy zamestnancov kostola, údržba, réžia pastoračných priestorov a aktivít, chod farskej kancelárie a tiež náklady na služobné byty pre kňazov.

Žiaľ, u nás tomu tak nie je. Priemerný mesačný zvonček je cca 800 €, kým spomínané výdaje dosahujú

viac ako 1500 €. Možno preto bola mojimi predchodcami zavedená (resp. udržiavaná) tzv. farská ofera, ktorá vynáša okolo 800 - 1000 € a koná sa takmer každý mesiac. Jej výnos teda dopĺňa zvonček, aby spolu pokryli bežný chod farnosti. Nie je to štandardné riešenie. I preto by som bol rád, keby sme zvonček trochu zdvihli a nemuseli robiť tieto „farské ofery“.

Okrem bežných príjmov sa medzi veriacimi konajú aj účelové zbierky, čiže ofery (z latinského slova offero, čo znamená niesť v ústrety, podávať). Takto podávame pomocnú ruku chudobným - ofera na charitu, kňazskému dorastu - ofera na seminár, atď.. Mnohé z nich neostávajú vo farnosti, odvádzame ich na Biskupský úrad, ktorý ich distribuuje presne podľa určenia.

Existujú však aj ofery pre farnosť. Tie by mali byť účelovo viazané. Takto ste sa napríklad zbierali na kúrenie v kostole. Alebo dávnejšie na stavbu kostola na Zapotôčkach. Vo väčšine slovenských farností poznajú aj tzv. výročné farské ofery, ktoré sa používajú ako prémie pre farára a cirkevných zamestnancov (v Prievidzi napr. ofera na veľkonočný pondelok bola podporou kaplána). Tieto sa podľa zvyklostí konali štyrikrát do roka. Nedopátral som sa presne kedy, ale v našej farnosti pravdepodobne boli zrušené, lebo sa nerealizujú. Vo väčšine slovenských farností sú však samozrejmosťou. Aj preto som naše mesačné „farské ofery“ dával do úvodzoviek, aby som neplietol termíny.

Ofery sa takmer vždy vyberajú mimo bohoslužby, väčšinou pri odchode z kostola. To ich odlišuje od bežných príjmov.

Zmení sa niečo aj v spôsobe ich vyberania?

Spočítavanie všetkých týchto príjmov by mala zabezpečiť Ekonomická rada farnosti, ktorá spolu s farárom rozhoduje aj o ich použití. Tak tomu bude od 1. januára 2014 aj v našom kostole. Súhrn vyzbieraných financií oznámime vo farských oznámoch v nasledujúcu nedeľu. Budeme ohlasovať nielen ofery, ale aj „zvonček“. Pričom „farskú oferu“, teda zbierku na pokrytie réžie našej farnosti, uskutočníme len v prípade potreby, ak zo zvončeka bežné výdavky nebudeme zvládať.

Je ešte niečo, čo by ste v tejto oblasti veriacim chceli zvlášť zdôrazniť?

Áno - že nie som majiteľom tejto farnosti, že ju len spravujem. Popri mne by ju mala spravovať aj Farská pastoračná rada a Ekonomická rada farnosti. Obidve by sme mali nanovo voliť po Veľkej Noci 2014. Mnohé rozhodnutia preto ponechám na nich. Tie zmeny, ktoré som urobil bez nich, som konzultoval s bratmi kaplánmi, alebo so súčasnou Ekonomickou radou. Sú to volení zástupcovia a predpokladám, že majú plnú dôveru veriacich.

Netvrdím, že zmeny sú ideálne a najlepšie, aké môžu byť. Ani že sú trvalé. Som si vedomý svojich obmedzení v poznaní i uvažovaní počas krátkeho pobytu v Prievidzi. Uvedené zmeny som však robil podľa svojho súčasného poznania, vedomia a svedomia. Verím, že takto budú aj prijaté a že splnia svoj cieľ - rast farnosti smerom ku kvalitnému, zrelému spoločenstvu veriacich.

Za rozhovor ďakuje Petra Humajová
Ilustračné foto: M. Melicherčíková

Sviečka za nenarodený život

Od 20. októbra do 8. novembra 2013 organizovalo občianske združenie Fórum života za pomoci dobrovoľníkov predaj sviečok známy pod názvom Sviečka za nenarodený život.

Hlavnou myšlienkou projektu bolo spojiť spomienku na zosnulých so spomienkou na deti, ktoré zomreli pred narodením. Do projektu sa za-

pojili aj veriaci v našej farnosti a farnosti v okolitých obciach. Výťažok z vyzbieraných príspevkov dosiahol sumu 1688 eur a bude použitý na aktivity Fóra života v oblasti ochrany života a rodiny. Všetkým prispievateľom aj dobrovoľníkom vyslovujeme úprimné Pán Boh zaplať!

Elena Blašková

Čo je nové u piaristov

Pamätný list pre Dagmar Budd

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu každoročne udeľuje mimoriadne úspešným a nadaným žiakom i študentom pri príležitosti Medzinárodného dňa študentstva Pamätný list sv. Gorazda. 15. novembra 2013 si toto ocenenie z rúk ministra Dušana Čaploviča prevzala i študentka terciie Dagmar Budd. Ocenenie jej bolo udelené za úspechy dosiahnuté v medzinárodných výtvorných súťažiach. Blahoželáme!

Súťaž amatérskej fotografie

Prizma je postupová regionálna súťaž amatérskej fotografie. 6. novembra 2013 sa uskutočnila vernisáž prác spojená s vyhodnotením súťaže a odovzdaním cien. Do súťaže sa prihlásilo 56 autorov s viac ako 200 fotografiami. Ako zhodnotili porotcovia, tento rok bola veľmi bohatá zastúpená práve najmladšia veková kategória.

Svojou troškou do mlyna prispeli aj študenti našej školy z práve otvoreného odboru grafik digitálnych médií. Uskutočnilo sa triedne kolo súťaže a z odovzdaných fotografií triedny kolektív vybral tie najlepšie. Úsilie bolo korunované úspechom. Fotografia Pastelkový svet študenta Filipa Šebestu obsadila 3. miesto v kategórii farebná fotografia autorov

do 16 rokov. Môžete si ju pozrieť v Regionálnom kultúrnom centre v Prievidzi.

Turistický krúžok na jesenných výletoch

Tohtoročná jeseň (najmä október) priam vyzývala na výlety do prírody. Túto výzvu využil aj turistický krúžok pod vedením p. uč. Martiny Grolmusovej. Jeho členovia absolvovali niekoľko nenáročných turistických vychádzok do blízkeho okolia (lesopark, Vendelín, Bohátka, Dubnica, Hradec, Veľká Lehôtka, Cigel'...).

Pripravila: Elena Blašková

Foto: piaristi-pd.eu

Študenti Piaristickej spojenej školy Františka Hanáka v Prievidzi sa 6. novembra zúčastnili na besede s Richardom Vašečkom. Ten žiakom tretích a štvrtých ročníkov gymnázia vysvetlil, ako sa z nich nielen výzorom, ale najmä vnútorné stanú praví muži.

Každý chlapec túži raz byť mužom zvládajúcim životné situácie s pokojom a istotou, schopným vyriešiť všetky problémy a postarať sa o svojich najbližších. Študentom piaristického gymnázia pri hľadaní správnej cesty pomohol i poslanec Národnej rady Slovenskej republiky a bývalý učiteľ náboženstva Richard Vašečka. V rámci jeden a polhodinovej prednášky im vysvetlil, akými etapami musí každý muž na svojej duchovnej ceste prejsť.

Beseda zaujala všetkých študentov. Získali počas nej mnoho zaujima-

vých informácií o hodnotách a identite muža, boli povzbudení budovať osobnosť seba samého, ale tiež sa dobre pobavili na úsmevných príhodách zo života Richarda Vašečku. Do svojich tried odchádzali plní vízií a odhodlania prejsť náročnú cestu a stať sa pravými mužmi, pretože ako povedal Richard Vašečka: „Táto cesta nie je ľahká, ale spoločnosť mužov potrebuje.“

Text: Jakub Nemček

Foto: Ambróz Jamriško

Študenti sa dozvedeli o nenápadných hrdinoch

Dňa 28. novembra 2013 sa viaceré triedy piaristického gymnázia v Prievidzi zúčastnili besedy s názvom Nenápadní hrdinovia. Zorganizoval ju páter Marek Kotras, SchP. a jej hlavným hosťom bol vysokoškolský pedagóg, historik a publicista František Neupauer.

František Neupauer je predsedom Fóra kresťanských inštitúcií a zakla-

dateľom Múzea zločinov a obetí komunizmu. Gymnazisti sa s ním rozprávali o politických režimoch minulého storočia, o ich spoločných znakoch a o oblastiach života, ktoré zasiahli.

Najviac sa pritom zamerali na režim, ktorý bol v našej krajine štyridsať rokov - komunizmus. Študenti si vypočuli zaujímavé životné príbehy ľudí, obetí tejto doby. Dozvedeli sa napríklad o procese s vypočúvanými a mučenými hokejistami, ale aj o zinscenovaných prípadoch zhabania majetku. Besedu uzavrela zaujímavá a podnetná diskusia.

Text: Filip Petráš a Július Palaj

Foto: Ambróz Jamriško

Piaristi v projekte Comenius

Projekt Comenius je súčasťou programu celoživotného vzdelávania financovaný Európskou úniou. Piaristická spojená škola F. Hanáka sa do tohto projektu zapojila vo forme školských partnerstiev. Zapojenie sa do partnerstva umožňuje žiakom a učiteľom precvičiť si cudzí jazyk a zvýšiť motiváciu k štúdiu jazyka. Partnerstvá trvajú dva roky.

Naša škola vytvorila pre obdobie rokov 2013-2015 multilaterálne školské partnerstvo s piaristickými školami v Poľsku (Elbląg) a Maďarsku (Kecskemét). Téma, na ktorej spoločne pracujú učitelia a žiaci týchto škôl je **sloboda**, komunikačným jazykom je angličtina. Škola pre účely tohto projektu získala grant z európskych prostriedkov vo výške 21 000 eur.

Spoločná práca na projekte sa začala už v lete návštevou maďarských kolegov v Prievidzi a načrtnutím rámcového programu spolupráce.

V septembri sme vyzvali našich žiakov z tried sekunda a terciá, aby skúsili výtvarne spracovať tému sloboda. Deti vytvorili v priebehu dvoch mesiacov spolu 11 veľmi zaujímavých prác.

V dňoch 20. a 22. novembra 2013 sa v Kecskeméte uskutočnilo stretnutie manažmentov a projektových koordinátorov zo všetkých partnerských škôl. Našu Piaristickú spojenú školu Františka Hanáka reprezentovali riaditeľka školy RNDr. Viera Beňová, Mgr. Jana Kureková (poverená vedením úseku technicko-ekonomických činností) a projektové koordinátorky PaedDr. Ľ. Divékyová a Mgr. Zuzana Korinekova.

Cieľom stretnutia bolo dohodnúť si konkrétne kroky v realizácii projektu - harmonogram ďalších aktivít

a ich financovanie, program mobility v Prievidzi (uskutoční sa v apríli 2014), formy výstupov a ich publicitu.

Stretnutie sa nieslo v mimoriadne príjemnom ovzduší a prinieslo nám nové vedomosti a zážitky. V rámci tejto návštevy nás v Budapešti prijal aj provinciál Rehole piaristov v Maďarsku. Navštívili sme knižnicu a archív piaristov, kde sme sa s archivárom Dr. Koltai Andrásom porozprávali o spoločnej piaristickej histórii od roku 1666 až po súčasnosť, prezreli sme si vzácne dobové knihy a dokumenty. V Kecskeméte sme si pozreli historické pamiatky mesta, navštívili sme partnerskú spojenú piaristickú školu a odovzdali vytvorené výtvarné diela deťom, ktoré sa budú na projekte podieľať.

O aktivitách v rámci projektu budeme verejnosť informovať aj na našej webovej stránke www.piaristi-pd.eu v samostatnej sekcii Comenius.

RNDr. Viera Beňová,
riaditeľka školy

Program
celoživotného
vzdelávania

Kristovci: Dvanásť vzrušujúcich príbehov

Keď listujeme v novinách a časopisoch, prvý nás zvykne zaujať rozhovor. A keď sa nudíme na kázni, preberie nás príbeh. Jedno s druhým spája kniha Kristovci.

Ekumenická knižka 12 rozhovorov s veriacimi slovenskými osobnosťami sa zrodila v skupinke novinárov z evanjelickej a katolíckej cirkvi. Za „svedkov viery“ pozvali napríklad Róberta Bezáka, Daniela Heviera, Štefana Hríba, Braňa Škripeka, Daniela Pastirčáka. A oni súhlasili, že povedia o svojom najvnútornejšom hľadaní viac, ako sa bežne hovorí.

Medzi najosobnejšie výpovede patrí dialóg so Štefanom Hríbom, ktorého spoznajú jeho fanúšikovia i kritici v novom svetle. Redaktor Rast'o Dluhý sa ho na rovinu pýta, či je sám naozaj taký dokonalý, keď si dovoľuje toľko kritizovať druhých a moralizovať. „Za jeden z najväčších omylov mnohých kresťanov považujem presvedčenie, že veriaci ľudia sú lepší ako neveriaci, že sú pre svet vzorom, či rovno dokonalosťou samou,“ hovorí Hríb. „Za kľúčovú vec celého môjho kresťanstva považujem pravý opak: že mňa, morálne zlyhávajúceho človeka, navyše neschopného skutočnej lásky, Kristus miluje. Presne také-

ho, akého vyfotil Nový čas, presne toho, čo nezvláda svoje vášne, presne takého biedneho vo vzťahoch, aký naozaj som. Takže na túto vašu otázku odpovedám takto: Ak by som žil príkladný život a bol dokonalý, nepotreboval by som Krista a utopil by som sa v pýche. Pre mňa je Kristus záchranou, nie vstupenkou do krúžku morálne nadradených ľudí.“

O pýche hovoria - nie náhodou - aj ďalší respondenti. Keď sa redaktorka Ema Mihočová spýtala Daniela Pastirčáka, čo ho od Boha najviac vzdalovalo v čase bohémkeho života mladého ateistu, odpovedal stručne: „Pýcha.“ A pokračoval: „Pýcha, o ktorej som nevedel. Lebo pýcha je živá iba za predpokladu, že o nej nevieme. V okamihu, keď ju v sebe zbadáme, začína umierať; a umierať v nás bude až do konca života.“

Rozhovory s kristovcami sa čítajú ľahučko, čo však neznamená, že chvíľami človeka nestisne pri srdci alebo nezaštípe v oku. Výsledkom je povzbudenie. Napríklad obnoviť vonkajšie aj vnútorné ticho, aby sa - slovami Daniela Pastirčáka - z človeka nestal „magnetofón, ktorý popamäti rozpráva o tom, čo už nepozná ani neprežíva“. Práve preto Kristovci na 12 rôznych spôsobov stále opakujú to základné: Boh ma má rád. Ako hovorí Róbert Bezák, „milujúci Boh posielal svojho Syna, aby nás mohol raz navždy objasť vo svojom náručí“.

Terézia Rončáková

Viac o knihe: www.kristovci.sk

12/13

Pomáhať treba - ale efektívne

Košovská cesta, nenápadná budova v rade stavieb podobného typu. Na fasáde tabuľa s nápisom Charita - dom sv. Vincenta. Už viac ako rok sídli prievadzská katolícka charita na svojom novom mieste.

Je desať hodín doobeda. Bráničku nám otvára riaditeľ Milan Petráš. Mladá bezdomovkyňa na schodoch fajčí a popíja kávičku. „Dobrý deň, pán riaditeľ!“ zdraví sa úctivo a hneď sa dvíha zo svojho miesta.

Nič nie je zadarmo

Vstupujeme dovnútra. Na ľavej strane prízemie charity sa nachádza jedáleň, ktorá slúži i ako spoločenská miestnosť. Pár bezdomovcov v nej posedáva a sleduje televíziu. Jeden - uložený na stoličkách - spí. Od pol desiatej do jedenástej majú možnosť dostať obed. Polievku za 10 centov, hlavné jedlo za 40 centov. Ak chcú, môžu si ešte doplatiť 20 centov za kávu. „Nemôžu dostať jedlo zadarmo, aby nestratili základný návyk niečo si zo svojich peňazí ušetriť,“ vysvetľuje riaditeľ Petráš.

Po odomknutí dverí vchádzame do kuchyne. Riaditeľ pokračuje v rozprávaní: „Do charity nesmú vstupovať ľudia pod vplyvom omamných látok, alkoholu či drog. Napriek tomu sa však niekedy stane, že sa nám tu strhne hádka či bitka. Policajti však po zavrnutí zvyčajne prídu v krátkom čase - či už mestskí alebo štátni.“

Kuchyňa je dobre vybavená. Dobrovoľníci, ktorí v nej varia či vydávajú stravu, sú od bezdomovcov oddelení. V pomoci ľuďom bez domova sa tu striedajú nielen veriaci, ale i ľudia so silným sociálnym cítením.

Umyť, osprchovať, spať

V miestnostiach na opačnej strane budovy majú ľudia bez domova možnosť sa umyť, osprchovať, prevziať si šatstvo. Práve ho triedi jediná stála zamestnankyňa charity, pani Štefánia Čertíková. Človeku je na prvý pohľad jasné, že svoju prácu vykonáva obetavo a s veľkou láskou. Bezdomovci ju rešpektujú, hoci sa tiež nevyhne riešeniu konfliktov medzi nimi. „Minule sa mi tu takmer pobili dvaja, ktorí boli zaľúbení do tej istej ženy. Našťastie sa nám podarilo včas zasiahnuť.“

Na prvom poschodí sa nachádza nocľaháreň. „Spať sa u nás dá od októbra do apríla za miernu poplatok - 40 centov na noc,“ objasňuje riaditeľ. Bežne býva charita otvorená každý deň okrem nedele do ôsmej rána do druhej poobede. Tí, ktorí v nej chcú počas zimných mesiacov nocovať, prichádzajú potom od siedmej večer a do šiestej ráno musia priestory charity opustiť. Na

disciplínu v týchto priestoroch dozera-
jú po celú noc dobrovoľníci.

„Naši klienti musia pochopiť hlavne
jednu vec: toto je prechodná stani-
ca, nie definitívny cieľ, kde majú
zakotviť. Ak sa dá, posúvame ich
ďalej. Dobrú spoluprácu máme roz-
behnutú napr. s občianskym zdru-
žením Dobrý pastier v Kláštore pod
Znievom, kde žije v súčasnosti už
viac ako 100 ľudí bez domova. Stará
sa o nich pán dekan Vladimír Mas-
lák,“ ochotne vykresľuje situáciu
Petráš.

V tejto súvislosti spomína i nedávny
príbeh dvadsaťročného mladíka,
ktorého vlastní rodičia obrali o všet-
ky peniaze a vyhodili z domu. „Od-
poručil som mu ísť do Kláštora pod
Znievom. Hádám sa ešte bude dať
zachrániť. S tými staršími je to už
ťažšie.“

Treba vedieť hospodáriť

V súčasnosti má charita priestory
prenajaté od mesta Prievidza na 30
rokov za 1 euro na rok. Financovaná
je najmä zo zbierok veriacich, z da-
rov jednotlivcov a príspevku mesta
Prievidza. Samospráva v roku 2013
poskytla organizácii z rozpočtu do-
táciu vo výške 7300 eur, za čo je
riaditeľ v mene klientov zvlášť
vdáčný.

„Ak majú naši klienti v poriadku
všetky osobné doklady, dostávajú
od štátu mesačne príspevok približ-
ne 60 eur. Žiaľ, väčšinu prepíjú,
prípadne prehajdáajú iný spôso-
bom a nezostane im nič.“ Na otáz-
ku, ako pomôcť, odpovedá Milan
Petráš s úsmevom. „Určite nedávať
peniaze priamo im. Tým sa len pod-
porí ich neschopnosť racionálne
uvažovať, myslieť na budúcnosť,
čosi si odložiť, ušetriť a všetka naša
snaha je zmarená. U nás nič nedo-
stanú zadarmo. Hoci sú tie poplatky

iba symbolické, predsa len v nich
túto schopnosť aspoň mierne budu-
jú.“

Mnohí bezdomovci v Prievidzi dobre
poznajú najmä časy, kedy v meste
končia sväté omše. Na otázku riadi-
teľa, koľko peňazí v kostole prie-
merne vyzbierajú za jednu nedelu,
priznávajú, že je to aj 20 - 25 eur.
„Pritom keď som približne po pol
roku šiel vybrať pokladničku charity
vo farskom kostole, nenašiel som
tam ani 10 eur. Áno, pomáhať treba
- ale efektívne. Ľudia by mali poroz-
mýšľať, čo je lepšie - dať peniaze
priamo bezdomovcom, ktorí ich pre-
pijú, alebo nám, ktorí ich môžeme
naučiť s nimi hospodáriť.“

Náš rozhovor prerušuje pani Čertí-
ková. Privádza so sebou mladého
muža. Rada by mu dala obed, ale
jeho sľubom o tom, ako prinesie
peniaze dodatočne, sa už nedá ve-
riť. Riaditeľ rieši situáciu radikálne:
„Obed si predplatíte vždy deň vo-
pred! Ak nie, nič nedostanete!“ Muž
poslušne prikývne a odchádza.

„Človek musí byť často aj tvrdý,
inak to nejde. Zároveň však musí
vedieť každého prijať,“ usudzuje
riaditeľ. Zdá sa, že bezdomovci ho
majú radi. Možno je pre nich práve
tou tak prepotrebnou autoritou,
ktorá im v živote chýba.

Text: Petra Humajová
Foto: M. Melicherčíková

Štyri pravidla odpúšťania

Čo znamená milovať? A najmä, čo znamená milovať nepriateľov? Veľmi jasnú odpoveď nachádzame u evanjelistu Lukáša, kde nám Ježiš dáva štyri jasné odporúčania. Ježiš hovorí: „*Ale vám, ktorí ma počúvate, hovorím: Milujte svojich nepriateľov, robte dobre tým, ktorí vás nenávidia, žehnajte tým, čo vás preklínajú a modlite sa za tých, čo vás potupujú.*“ (Lk 6,27)

Milujte svojich nepriateľov

Všimnime si tri slová: „*Milujte svojich nepriateľov.*“ Je veľmi ťažké milovať aj verejných nepriateľov, nieto ešte svojich osobných nepriateľov. Je ťažké milovať niekoho, kto nám chce uškodiť.

Zväčša nemáme okolo seba nepriateľov, ale máme okolo seba ľudí, ktorí nám ubližujú a robia zle. Nemôžem povedať, že je mojím nepriateľom človek, ktorý ma zranil svojím slovom. Ale aj tomuto človeku je ťažké odpustiť.

Všimnime si. Ježiš nám nehovorí: „Nemajte nenávisť!“ a „Neubližujte!“, ale hovorí „Milujte.“ „Nemajte nenávisť“ znamená nič nerobiť. „Milovať“ znamená robiť niečo dobré. Preto Pánovi nestačí, že nehovoríme zle o iných ľuďoch, keď niekoho nemáme v nenávisti. Ježiš chce, aby sme milovali ľudí, aby sme robili pre nich niečo dobré.

Milovať nepriateľa znamená robiť pre neho niečo dobré. Lásku môžeme vyjadriť modlitbou za človeka, ktorý je naším nepriateľom, alebo tým, že mu pomôžeme a že sa snažíme vybadať, čo potrebuje. Láska je niečím dobrým.

Robte dobre tým, ktorí vás nenávidia

Ježiš potom pokračuje: „*...robte dobre tým, ktorí vás nenávidia...*“ Slovičko „nenávidieť“ je veľmi silné. Nemožno povedať, že ľudia, ktorí vás zranili, vás nenávidia. Často nás zranili aj naši rodičia, ale to

neznamená, že nás nenávidia. Medzi manželmi sa často vyskytujú hádky, ale to ešte neznamená, že majú voči sebe nenávisť. Ak hovoríme o nenávisti, ideme až na ostrie vecí. Ježiš nám hovorí: „Robte dobre týmto ľudom.“

Ak ste si spomenuli na nejakú osobu, o ktorej si myslíte že vás nenávidí, alebo ju vy nenávidíte, Pán vám hovorí, aby ste uvažovali, ako by ste tejto osobe mohli vykonať niečo dobré. Snažte sa nájsť niečo konkrétne, čím jej prejavíte svoju lásku. Nie je vždy nutné, aby ste šli za ňou a požiadali ju o odpustenie, alebo aby ste jej navonok prejavili odpustenie. Odpustiť alebo požiadať o odpustenie možno rozlične. Svoje odpustenie vám môžem prejaviť tak, že sa začnem k vám inak správať. Dôležité je urobiť niečo dobre.

Teraz lepšie pochopíme, že láska je rozhodnutie a nielen cit. Milovať znamená niečo robiť, a nie iba niečo cítiť. Často hovoríme: „Dobre, môžem urobiť niečo dobré, ale nerobím to s radosťou.“ Možno pod slovíčkom „s radosťou“ chápeme niečo citové. Ale ak niečo robíme, nemusí túto činnosť sprevádzať nutne nejaké citové prežívanie. Robiť niečo s radosťou znamená robiť to ochotne preto, lebo to Boh odo mňa chce.

Žehnajte tým, ktorí vás preklínajú

Tretie, najťažšie Ježišovo vyhlásenie znie: „...*žehnajte tým, čo vás preklínajú*...“ Toto je veľmi dôležité, lebo nehovorí, aby sme sa nestarali o tých, čo nás preklínajú, ale hovorí, aby sme im žehnali. To tiež nie je vždy ľahké.

Jediný spôsob, ako sňať kliatbu, je žehnať osobe, ktorá nás preklína, a nepreklínať toho, kto privola na nás kliatbu. Ale ako žehnať?

To, čo hovorí Ježiš, je logické. Ak ma niekto preklína, táto kliatba vstupuje do mňa len vtedy, ak som pre kliatbu otvorený. Čo nás otvára pre kliatbu? Nenávisť a nedostatok lásky. Ak žehnáte, tak zatvárate všetky okná, všetky dvere, celú svoju osobu proti prekliatiu. Keď milujeme, obklopujeme sa láskou a nemôže nás zasiahnuť žiadna kliatba. A to je veľmi dôležité.

Keď žehnáme osobe, ktorá nás preklína, vždy slávime víťazstvo nad osobou, ktorá nám chce zle. Preto sa nesmieme báť žiadnej kliatby. Ak vám príde na myseľ človek, o ktorom predpokladáte, že vás mohol prekliať, okamžite mu žehnajte. Len čo ho požehnáte, obliekate si

akoby štít a nič sa vás nemôže dotknúť. Preto nám Ježiš hovorí: „*Žehnajte tým, ktorí vás preklínajú*.“

Modlite sa za tých, čo vás potupujú

Ježiš pokračuje: „...*a modlite sa za tých, čo vás potupujú*!“ Je veľmi dôležité, aby sme odovzdali Pánovi všetkých ľudí, ktorí s nami zle zaobchádzajú. Urobil to aj Ježiš, keď visel na kríži a hovoril Otcovi: „Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia.“ Urobil to aj sv. Štefan, keď ho kameňovali. Obrátil sa na Nebeského Otca slovami: „Otče, nezapočítaj im tento hriech!“ Modlite sa za tých, ktorí vás potupujú. Keď sa modlíme za tých, ktorí nám robia zle, stávame sa slobodnými ľuďmi.

Ježiš nám dáva veľmi jasné pokyny, ako zaobchádzať s človekom, ktorému máme odpustiť. Milujte toho človeka, robte mu dobre, žehnajte mu, modlite sa za neho. Všetko sú to dobré činnosti. Je to určitý záväzok, je to rozhodnutie, je to niečo dobré. To je odpustenie, ktoré prináša aj uzdravenie rán, ktoré sme utrhli. Keď odpúšťame, odpúšťanie prináša väčší úžitok nám ako tým, ktorým odpúšťame.

Pripravil: Šimon Stančík, diakon
Ilustračné foto: M. Melicherčíková

Ked' Ježiško nosí pod stromček monštrá

Na autobusovej zastávke stála rodinka. Pohľad na ňu by potešil mnohých, veď vidieť uprostred pracovného dňa kompletnú rodinu je dosť nezvyčajný jav. Malé dievčatko, oblečené lepšie ako hocijaká žena, sa roztomilo usmievalo na svet.

Tiež som sa mimovoľne usmiala. Vtom ma však upútala nezvyčajná vec v jeho detských rúčkach. Nenápadná hračka, ktorou dievčatko trepalo vo vzduchu, bola vlastne hlava monsterky, bábyky zo série hračiek istej veľmi bohatej firmy.

Zaujalo ma nielen to, že to bola „iba“ hlava bábyky, ale aj jej vzhľad s veľkými čiernymi vypúlenými očami, pripomínajúci skôr strašidlo ako bábyku. Naplnil ma nepokoj z toho, prečo sú rodičia takí slepí a nekritickí voči tomu, čo kupujú svojim deťom. Kráčajúc popri výklade hračkárstva zaplneného monsterkami som však pochopila, že tlak obchodných spoločností zaoberajúcich sa predajom hračiek je obrovský.

Naše staré mamy mali handrové bábyky, ktoré si s trochou fantázie a šikovnosti samy vyrobili. Stredná generácia dnešných žien sa okrem moderných matriošiek hrávala v detstve s tučnučkými bábykami, na ktorých okrem dlhých vlasov ešte neboli žiadne znaky sexuálnej príslušnosti. Generácia súčasných mladých mám už dôverne spoznala barbie a jej štíhle nohy, osí driek, dlhé vlasy a ženské tvary. Bez toho, aby sme si to uvedomili, prijala spoločnosť tento model „dokonalej ženy - barbie“ za svoj vzor. Preto možno občas stretávame mladé maminy pod vrstvami mejkapu, nervózne a upachtené, s pocitom, že materstvo im skôr prekáža, ako prináša radosť a naplnenie.

Ale aký vzor prijímajú pre svoj budúci rodinný život naše malé deti dnes? Horory v televízii, rozprávky plné

mágie, násilné hry na počítačoch a iPodoch, vulgárne piesne z mobilov, a napokon bábyky - „monštrá“. Myslím, že to už je priveľa pre nás všetkých. Som presvedčená, že väčšina z nás toto nechce, že nám to vadí a sme z toho unavení. Otázka znie, či je vôbec možné niečo zmeniť.

Ak sa na nás valí „megazlo“ v podobe násilia a absolútnej mravnej deštrukcie, ešte stále platí, že rodičia sú zodpovední za to, čo ONI SAMI ponúkajú svojim deťom. Rovnako starí rodičia svojim vnúčatám. Majú právo, ba dokonca povinnosť vzoprieť sa tlaku médií, reklám a tiež svojich vlastných detí a vnúčat v tom, aby im kupovali veci, ktoré v nich ničia cit a správnu hodnotovú orientáciu.

Mahátma Gándhí ako politický aj duchovný vodca „položil na kolená“ Veľkú Britániu, kolonizátora Indie, za jeden týždeň. Ako? Hladovkou a bojkotom britského tovaru. Možno hladovku nevydržíme, ale ignorovať výrobcov hračiek, ktoré „zabíjajú“ naše deti môžeme.

Rodičia, nie je jeho príklad hodný nasledovania? Veď určite si všetci najviac prajeme, aby Ježiško priniesol do každej našej rodiny pod stromček predovšetkým radosť, pokoj a lásku, a nie monštrá, ktorými sa raz pre svoj nekritický postoj k svetu môžeme stať aj my a rovnako i naše deti!

Text: Elena Blašková

Priekopníčka manželských poradní

Sv. Marguerite Bourgeoys

12/13

Narodila sa vo Francúzsku, ale veľkú časť života prežila v Kanade. Dlho nevedela nájsť svoju životnú úlohu, aby sa napokon chopila toho, čo bolo v tých časoch najpotrebnejšie - vyučovania a starostlivosti o rodiny.

Marguerite Bourgeoys sa narodila 17. apríla 1620 v Troyes vo Francúzsku. Pochádzala z chudobnej viadetnej rodiny a už veľmi skoro musela prevziať starostlivosť o domácnosť. Bola pekná a šikovná a mnohí ju obdivovali. Stala sa preto dosť nafúkanou a ľahkomyselnou.

Nejasná budúcnosť

Zmena jej povahy nastala počas jednej z procesií usporiadanej ku cti Ružencovej Matky Božej. Marguerite sa pri prechádzaní okolo kostola pozrela na obraz Panny Márie, ktorý visel nad vchodom. Zrazu sa jej zdalo, že začal žiariť zvláštnym jasom. Marguerite to tak zasiahlo, že úplne zmenila svoj život.

Jej cesta nebola však až taká jasná. Nadalej sa starala o domácnosť. Pokúsila sa vstúpiť ku karmelitánkam, potom ku klariskám. Obe re-

hole ju odmietli bez udania dôvodu. So svojim spovedníkom sa teda rozhodla založiť novú kongregáciu. Ani toto úsilie však nebolo korunované úspechom. Marguerite tak aj vo veku 33 rokov stále nemala žiadne konkrétne plány pre budúcnosť.

Odišť do Kanady

Zmena nastala v roku 1653. Vtedy prišiel do Troyes guvernér jednej z francúzskych kolónií na území dnešnej Kanady a navrhol Marguerite, aby odišla s ním a pomohla mu v Montreale založiť školu. Marguerite vošla do kostola a prosila Ježiša o správne rozpoznanie jeho vôle. *„Moje utrpenie odrazu zmizlo a bola som si istá, že mám odcestovať. Kostol som opustila s hlbokým presvedčením, že Boh chce, aby som do Kanady odišla.“*

Po príchode do Kanady sa Marguerite pustila do práce. Pôsobila ako ošetrovatelka v nemocnici, ale i ako učiteľka. Keďže sily jej na toľko práce nestačili, zavolała si k sebe niekoľko spolupracovníčok z Francúzska. Postupne sa z nich vyvinula Kongregácia sestier Našej milej Panny z Montrealu.

Výchova dievčat

Marguerite sa pri výchove a vzdelávaní sústredila najmä na mladé dievčatá, ktoré sa snažila dobre pripraviť na ich úlohu budúcnosti a praktických prácach. Dievčatá neopúšťala ani po tom, čo si založili rodinu. Materiál-

ne ich podporovala, ale starala sa i o to, aby mali možnosť odpočinúť si či zažiť priateľské spoločenstvo a prehľbiť si duchovný život. Prostredníctvom týchto žien menila potom aj ich manželov.

Budúca svätica zomrela 12. januára 1700. Blahorečil ju Pius XII. v roku 1950, svätorečil Ján Pavol II. v roku

1982. Môžeme ju považovať za priekopníčku v oblasti prípravy na manželstvo, poradenstva či pomoci rodinám.

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje: Ž. Podtejski:

Soľ zeme a svetlo sveta 1

Obrázok: www.jannaludlow.co.uk

Vietor ťahá napnutým slákom
Smrekový orchester
Tečie v lesnej tónine
Breza cinká lístím
Do novembrového taktu
Z opusteného hniezda
Vypadlo bronzové srdce
Priamo do kolísky mojich dlaní
Je čas vykonať púť do krajiny:
Ticha neba a seba
BETLEHEM JE ČORAZ BLIŽŠIE

Veronika Hoffmannová

Vianoce a vianoční ľudia
Vianoce, ten krásny čas
ostal kdesi spomienkou v nás.
Láska horieť v mrazivom srdci musí
a usmíati tvar dieťaťa pozdvihnite.
Nech vietor rozfúka mrazivé duše a
Vianoce nech rozpália oheň svoj.

Aj keď sviečky dohoria, my môžeme
horieť láskou stále a svietiť kým len srdce
neprestane byť. Dotkni sa ma Láska,
svätý cit chcem, aby vianočný človek
svoju sviecu nezhasil.

Ježiško môj malý, prijmi moje dary:
pokoru, modlitbu a radosť, že si s nami.
Božia láska otvára brány vianočného raja,
kde horí sladký oheň, ligot, jas!
Aké nežné slova - mám ťa rad. V rukách
ma každý večnosť, dni, ten život čo
ešte nikto neprežil.

8. december 2013 - 2. adventná nedeľa

Č1 - Pravda bude pásom jeho bedier a vernosť opaskom jeho drieku. Iz 11,1-10

R - S radosťou pôjdeme do domu Pánovho.

Ž 122

Č2 - Preto prijímajte jeden druhého, ako aj Kristus prijal vás na Božiu slávu.

Rim 15,4-9

Ev - Ján Krstiteľ hlásal v judejskej púšti: „Robte pokánie, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo.“ Vtedy prichádzal k nemu Jeruzalem a celá Judea i celé okolie Jordánu.

Vyznávali svoje hriechy a dávali sa mu krstiť v rieke Jordán.

Mt 3, 1-12

9. december 2013 (pond.) - Nepoškvrnené Počatie Panny Márie, prik. sviatok

Č1 - I zavolať Pán, Boh, Adama a povedal mu: „Kde si?“

Gn 3,9-15.20

R - Spievajte Pánovi pieseň novú, lebo vykonal veci zázračné.

Ž 98,1-4

Č2 - Nech je zvelebený Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista...

Ef 1,3-6.11-12

Ev - „Zdravas, milosti plná, Pán s tebou. Neboj sa, Mária, našla si milosť u Boha.

Počneš a porodíš syna a dáš mu meno Ježiš. On bude veľký a bude sa volať Synom Najvyššieho.“

Lk 1,26-38

15. december 2013 - 3. adventná nedeľa

Č1 - A Pánovi vyslobodení sa vrátia, s jasotom prídu na Sion.

Iz 35,1-6a.10

R - Príď, Pane, príď a zachráň nás.

Ž 146,7-10

Č2 - Bud'te teda, bratia, trpezliví až do Pánovho príchodu.

Jak 5,7-10

Ev - „Chod'te a oznámte Jánovi, čo počujete a čo vidíte: Slepí vidia, chromí chodia, malomocní sú čistí, hluchí počujú, mŕtvi vstávajú a chudobným sa hlása evanjelium. A blahoslavený je, kto sa na mne nepohorší.“

Mt 11,2-11

22. december 2013 - 4. adventná nedeľa

Č1 - Hľa, panna počne a porodí syna a dá mu meno Emanuel!

Iz 7,10-14

R - Hľa, prichádza, Pán, on je Kráľ slávy.

Ž 24, 1-6

Č2 - Milosť vám a pokoj od Boha, nášho Otca, i od Pána Ježiša Krista.

Rim 1, 1-7

Ev - To všetko sa stalo, aby sa splnilo, čo Pán povedal ústami proroka: „Hľa, panna počne a porodí syna a dajú mu meno Emanuel“, čo v preklade znamená - Boh s nami.

Mt 1, 18-24

25. december 2013 (streda) - Narodenie Pána, prikázaný sviatok

Č1 - Povedzte dcére Siona: „Hľa, prichádza tvoja spása.“

Iz 62,11-12

R - Dnes zažiarí nad nami svetlo, lebo sa nám narodil Pán.

Ž 97, 1-12

Č2 - Aby sme ospravedlnení jeho milosťou, boli podľa nádeje dedičmi večného života.

Tít 3,4-7

Ev - Poponáhľali sa a našli Máriu a Jozefa i dieťa uložené v jaslach. Keď ich videli, vyrozprávali, čo im bolo povedané o tomto dieťati. A všetci, ktorí to počúvali, divili sa nad tým, čo im pastieri rozprávali. Ale Mária zachovávala všetky tieto slová vo svojom srdci a premýšľala o nich.

Lk 2,15-20

29. december 2013 (nedeľa) - Sviatok Svätej rodiny Ježiša, Márie a Jozefa

Č1 - Synu, zastaň sa v starobe svojho otca a nezarmucuj ho, kým žije.

Sir 3,3-16

R - Blažení všetci, čo sa boja Pána a kráčajú po jeho cestách.

Ž 128, 1-5

Č2 - Znášajte sa navzájom a odpúšťajte si, ak by mal niekto niečo proti druhému.

Kol 3,12-21

Ev - „Vstaň, vezmi si so sebou dieťa i jeho matku, ujdí do Egypta a zostať tam, kým ti nedám vedieť, lebo Herodes bude hľadať dieťa, aby ho zmárnil.“ On vstal, vzal za noci dieťa i jeho matku a odišiel do Egypta.

Mt 2,13-15.19

Príprava: A. Karaková

Farská kronika

od 26. októbra 2013

do 25. novembra 2013

**Do farského spoločenstva sme
sviatosťou krstu prijali:**

Viktória Sára Mokošová

Samuel Brand

Dušan Morávek

Patrik Zajíček

Samuel Dobiš

Benjamín Somogyi

Matúš Zubák

Marcus Píš

Sophia Chlupiková

Samuel Chlupík

Kristián Habara

Filip Javorček

**Blahoželáme k prijatiu
sviatosti manželstva:**

Viliam Kubas a Romana Hubináková

**S kresťanskou nádejou na stretnutie
vo večnosti sme sa rozlúčili
so zomrelými:**

Agneša Melíšková, 87r.

Helena Bernátová, 76r.

Alojz Jirásek, 64r.

Jozef Hodál, 72r.

Justína Krpelanová, 79r.

Miroslav Vaňo, 52r.

Dušan Morávek, 24r.

Mária Retterová, 88r.

Pavel Krchňavý 75r.

Rudolf Fabian, 65r.

Eduard Geier, 73r.

Pavol Marko, 22r.

Emília Ivaničová, 90r.

Štefan Kmet', 57r.

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením
BÚ v B.B. č. 1127/98

Vydáva:

Rímskokatolícky farský úrad
v Prievidzi. Vychádza raz mesačne.

Zodpovedný redaktor, sadzba:

Mgr. Alojz Vlčko,

e-mail: alojz.vlcko@gmail.com

tel.: 0902 202 898

Vedúca vydania:

Mgr. Petra Humajová

Redaktori:

ThLic. V. Slovák, Mgr. D. Rončák,

M. Melicherčíková, A. Gálová,

A. Karaková, Mgr. E. Blašková

Kontakt:

web: www.farapd.sk

e-mail: bartolomej@farapd.sk

adresa: Redakcia Bartolomej,

Mariánska 4, 971 01 Prievidza

tel.: 046 / 542 28 01

Náklady na tlač:

cca. 0,40 € (12,05 Sk)

Fotografie: titulná strana a str. 2,

6- M. Melicherčíková, str. 7 a 9 -

M. Suvák

Tlač: PATRIA l., spol. s r. o.

Upozornenie:

Redakcia si vyhradzuje právo

výberu a úpravy príspevkov.

Rukopisy nevraciame.

19. DECEMBER 2013
16:30

**dobrovoľné
vstupné**

.....

VIANOČNÝ BENEFIČNÝ KONCERT

.....

Piaristický kostol v Prievidzi

POD ZÁŠTITOU KATARÍNY MACHÁČKOVEJ, PRIMÁTORKY MESTA PRIEVIDZA

.....

VIANOČNÉ OBDOBIE 2013/14 v Prievidzi

Rozpis svätých omší a ostatného programu

kostol	Sv. Bartolomeja (Prievidza- mesto)	Nanebovzatie Panny Márie (na cintorine)	Najsvätejšej Trojice (piaristi)	Sv. Terézie z Lisieux (Zapotôčky)
Utorok 24. 12. 2013 Štedrý deň Vigília slávnosti Narodenia Pána	6:00 16:00 24:00 polnočná	24:00 polnočná	6:45 16:00 24: 00 polnočná	16:00 24:00 polnočná
Streda 25. 12. 2013 slávnosť Narodenia Pána prikázaný sviatok	7:30 9:00 10:30 18:00	9:00	6:45 9:30 11:00	8:00 10:00 18:30
Štvrtok 26. 12. 2013 sviatok Svätého Štefana, prvého mučenika	7:30 9:00 10:30 18:00	9:00	6:45 9:30 11:00	8:00 10:00 18:30
Nedeľa 29. 12. 2013 sviatok Svätej Rodiny Ježiša, Márie a Jozefa	7:30 9:00 10:30 18:00	9:00	6:45 9:30 11:00	8:00 10:00 18:30
Utorok „Starý rok“ 31. 12. 2013	6:00 14:00 adorácia 15.30 d'akovná pobožnosť 16:00 sv. omša 24:00 požehna- nie	16:00 s pobožnosťou	6:45 16:00 s pobožnosťou	16:00 s pobožnosťou 20:00 pobožnosť s požehnaním o 24.00
Streda 1. 1. 2014 Nový rok Panny Márie Bohorodičky slávnosť a prikázaný sviatok	7:30 9:00 10:30 18:00	9:00	6:45 9:30 11:00	8:00 10:00 18:30
Nedeľa 5.1.2014	7:30 9:00 10:30 18:00	9:00	6:45 9:30 11:00	8:00 10:00 18:30
Pondelok 6. 1. 2014 slávnosť Zjavenia Pána	7:30 9:00 10:30 18:00	9:00	6:45 9:30 11:00	8:00 10:00 18:30